

ÜDVÜZLET AZ OLVASÓNAK

Több mint 20 éves fennállása után megszűnt a Komárom Megyei Könyvtáros. Még jól emlékszem arra, hogy amikor 1971 táján nyelv- és irodalomtudományi szakreferensből módszertanossá váltam, a csábítás trükkjei közé tartozott, hogy részt vehetek a szerkesztésében, örömmel vállaltam ez év tavaszán azt a megtisztelő megbízatást, hogy Nagyfalusi Tibor eszmei irányítása mellett szerkeszthetem az új könyvtári híradó első számát.

Mit szeretnénk? A megye könyvtárosainak "tapasztalatcsere"-lehetőséget biztosítani. Tájékoztatni kezdeményezésekről és eseményekről, kísérletekről és gondokról. A fenntartókkal való kapcsolat erősítését azáltal, hogy kérdéseinkhez szívesen látnánk véleményüket.

Mit nem akarunk? Kötelező iránymutatásokat adni, egyedül üdvözítő módszereket meghatározni.

Hogyan szeretnénk a lapot szerkeszteni? Rovatainkhoz "körkérdéseket" fogalmaztunk, amikre szeretnénk a véleményeket összegyűjteni. Javaslatokat kérünk a rovatok végleges kialakításához - vagy ezt mindig a beérkező anyag döntse el? Ezt a lapot könyvtárosok, fenntartók, olvasók írják - a szerkesztő a beküldött anyagokból gazdálkodik.

Hogy készült az első szám? Dorogról, Komáromból, Oroszlányból, Esztergomból, Tatabányáról kaptunk anyagot. Elnézést kérünk, hogy a személyi hírek most kimaradtak, a következő szántan ezt pótolni szeretnénk. Az új lap még keresi önmagát. Megértő figyelmet, segítő bírálatot kér az olvasóktól az ügyeletes szerkesztő

Takács Anna

A véleményeket és kérdéseket, javaslatokat és bírálatokat, híreket és írásokat 1990. augusztus 15-ig várja a szerkesztőség:
Tatabánya, József Attila Megyei Könyvtár Pf. 136. 2801.

KÖNYVTÁRPOLITIKA: MEGÚJULUNK?

MEGSZÚNIK A MEGYEI KÖNYVTÁR. .

TATABÁNYA EGYESÍTETT TANÁCSI KÖNYVTÁRI HÁLÓZATÁNAK SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE ÉS MŰKÖDÉSI ALAPELVEI

A József Attila Városi és Megyei Könyvtár mind felépítését, mind funkcióját tekintve újszerű képződmény, a hagyományos könyvtári feladatok elvégzése mellett ugyanis egyéb kulturális szolgáltatásokat és vállalkozásokat is bevon működési körébe. A volt megyei könyvtár és a volt városi könyvtár összevonásával, valamint járulékosan kapcsolódó intézményekkel, vállalkozásokkal, illetőleg szervezetekkel a következő - az önállóság különböző fokozatai szerint működő - szakmai "részlegek", egységek alakulnak ki.

A két körös felépítésű könyvtári rendszer lényege: a volt városi könyvtárhálózat és a volt megyei könyvtár eddigi alaptevékenységét Tatabánya kulturális életében megtartva szoros szakmai együttműködés alapján működik. A volt megyei könyvtár - külön szabályozott terv szerint - e mellett megyei, hálózati feladatokat is ellát.

Közös szakmai és szervezeti keretben /de intézmény szerinti elkülönültségben/ az új könyvtári rendszer volt megyei könyvtári részéhez az alábbi kulturális intézmények, illetve szervezetek kapcsolódnak, ill. kapcsolódhatnak: Új Forrás, Magyar Írószövetség helyi csoportja, Magyar Irodalomtörténeti Társaság regionális tagozata, Magyar Könyvtárosok Egyesülete megyei tagozata.

A nem könyvtári intézmények társulása e könyvtári rendszerhez csakis a kölcsönös előnyök elve alapján történhet, ennél fogva önkéntes. A vázolt rendszerhez tartozó egyes kulturális részlegek közvetlen irányítását kinevezett /az egyesületek esetében választott/ vezetők jog szerinti hatáskörükben gyakorolják.

NEMCSAK JÁTÉK VOLT...

Az Oroszlányi Városi Könyvtár Mátyás király halálának 500. évfordulója tiszteletére pályázatot hirdetett általános iskolásoknak. Az alsótagozatosok Mátyásról szóló mondákkal, mesékkel nevezhettek, a felsősöknek három forduló írásbeli feladat-tesztet kellett megoldani.

Több mint 500 gyermek részvételével március 24-én a Gyermek Háza (volt Úttörőház) és a Városi Könyvtár túrával egybekötött játékos vetélkedőt szervezett Szarvaskút és környékén Mátyás király halálának 500. évfordulója. A résztvevő csapatok ügyességüket, találékonyságukat teheték próbára.

A működési rendjében és szakmai feladataiban különböző két könyvtári körnek számos lényeges érintkezési pontja van, erre épül a szoros szakmai együttműködés. A közös feladatokra, ill. a munkamegosztásra épülő együttműködés a két könyvtári hálózat között az egységes irányításon belüli autonómia keretében valósul meg.

A fent vázolt szervezeti és működési alapelvek megvalósulásától kettős haszon várható. 1. Az eddig egymástól elszigetelten működő /vagy nem működő/ kulturális intézmények, ill. szervezetek összehangolt és racionalizált tevékenysége során több funkció kulturális szolgáltatási rendszer alakul ki. Ez megteremtheti az eddig elszigetelt működési körök teljes nyitottságát és szakmai, valamint szervezeti átjárhatóságát. 2. A szakmai összehangoltság mellett természetesen sor kerül a költségvetési-gazdasági összehangolásra is, ez pedig a rendelkezésre álló pénzüsszegek hatékonyabb felhasználását jelentheti.

Monostori Imre
mb. igazgató

A rovat körkérdései:

- 1./ A közölt dokumentumból kiolvasható-e az igazi megújulás?
- 2.1 Remélhető-e a megyei hálózati központi feladatok ellátása az eddigi, netán javuló szinten?
- 3./ Ki hogy értelmezi az "egységes irányítás" kifejezését?
- 4./ Az "autonómiába" beleértődik-e az intézmények eddigi költségvetési önállóságának sértetlensége?

A történelmi, művelődéstörténeti ismeretek bővítéséhez is hozzájárult az a vetélkedő, amelyet a Közművelődés Háza és a Tatabányai Városi Könyvtár szervezett a megye felsőtagozatos tanulói számára Mátyás királyról. Az elmúlt év őszén meghirdetett pályázatra több mint nyolcszáz tanuló jelentkezett. A történelem, irodalom, művészetek mellett kereszt-rejtvények, képrejtvények tették változatosabbá a feladatokat. Több mint négyszáz tanuló küldte vissza a kitöltött feladatlapot.

Köszönjük a tanulók segítőinek /tanároknak, könyvtárosoknak, szülőknek/ munkáját is, amivel hozzájárultak a verseny sikeréhez.

Az LSI Alkalmazástechnikai Tanácsadó Szolgálat kezdeményezésére a közelmúltban új, nyitott rendszerű felsőoktatási intézményhálózat, a Nyitott Egyetem kezdte meg működését, tizenkilenc főiskola, egyetem, egyetemi kar részvételével.

A hallgatók érdeklődési körének megfelelő szakterületeken, alkalmazott mikroelektronikai mérnököket képeznek.

A képzés kétlépcsős. A felsőfokú alkalmazott mikroelektronikai tanfolyam sikeres elvégzése után az adott munkakörben főiskolai szintű tudást igazoló oklevelet kap a hallgató. A tanfolyam térítéses.

A második lépcsőben egyetemi/főiskolai képzettséget lehet szerezni abban az intézményben, ahol a felsőfokú tanfolyamot sikeresen elvégezték. Ekkor már a graduális képzés pénzügyi feltételei lépnek érvénybe.

Felvételi vizsgát nem kell tenni egyik esetben sem.

A felsőfokú tanfolyami képzés távoktatással, távtanulással folyik. Ez a tanulási forma lehetőséget biztosít az önálló tanu-

lásra, a saját igények, lehetőségek, képességek szerinti haladásra.

A mikroelektronika, a számítógépek alkalmazása ma már az élet szinte minden területén jelen van, további dinamikus fejlődése és terjedése várható. Korszerű, konvertálható ismeretekkel bíró szakemberekre pedig bizonyosan szükség lesz.

A József Attila Megyei Könyvtár felvette a kapcsolatot az LSI-vel. Szeretnénk résztvenni ennek a nálunk új, rugalmas képzési formának a megvalósításában. Célunk, hogy a JAMK-ban létrehozzunk egy olyan kulturális központot, ahol a Nyitott Egyetem hallgatói is hozzájuthatnak a tanulmányaikhoz szükséges dokumentumokhoz (könyv, audió- és videokazetták, oktatócsomagok stb).

Kérjük, hogy akiket érdekel ez a továbbtanulási lehetőség, jelentkezzenek mihamarabb a JAMK olvasószolgálatánál, mert csak kellő számú érdeklődő esetén tudjuk megvalósítani az LSI-vel való együttműködési szándékunkat.

Pappné Németh Erika

A nyitott egyetemet a József Attila Megyei Könyvtárban május 7-én Or. Kovács Magda és Varga István mutatta be. Azok számára, akik nem voltak ott, részletes felvilágosítással szolgál a szerző. József Attila Megyei Könyvtár, 11-400; 11-015

KÍSÉRLET A TÚLÉLÉSRE, AVAGY MINDENKI MÁSKÉNT CSINÁLJA

A tatabányai Városi Könyvtár lakóterületi fiókkönyvtáraiban 1990. január 1-jével megszűnt a beiratkozási díj. Helyette egy felirat tájékoztatja az olvasókat: amennyiben hozzá kívánnak járulni a könyvtár fenntartásához, köszönettel fogadjuk. Külön hangsúlyozzuk: ez nem kényszer. Az olvasók többsége nem élt az ingyenesség lehetőségével. Eddig mintegy 14.000.-Ft a hozzájárulás, amely - ha a felnőtt olvasók számát vesszük figyelembe - meghaladja a korábbi beiratkozási díj összegét. Az újítás meggyorsította az átíratkozást és az adminisztrációs munkát is csökkentette, ugyanis külön elismervényt nem adunk. Az így befolyt összeget naponta fölvezetjük, és havonta bevételi bizonylattal számoljuk el. A támogatás készsége jelzi: Olvasóink fontosnak tartják a könyvtárat. Nekünk, könyvtárosoknak ez a legértékesebb. A dorogi Arany János Városi Könyvtár is értékesíti a kiselejtett könyveket és folyóiratokat.

Az esztergomi Babits Mihály Városi Könyvtár egy könyvtároló kocsin ajánlja megvételre felesleges duplumait. A felirat: "Vigye, vegye, Kinek mit ér: ide tegye". Az olvasók a könyv általuk becsült ellenértékét egy perselybe dobják. Az így befolyt összeget a könyvtár új könyvek beszerzésére fordítja.

Az elmúlt negyedszázadban a tatabányai városi könyvtárban is felgyűlt a felesleges duplumok tömege, terhelve a raktárkészletet, azt a látszatot keltve, mintha az olvasók könyvellátásával semmi gond nem lenne. A törölt könyveket - több könyvtár gyakorlatához hasonlóan - olcsón, átlag 5-10.-Ft-os áron - értékesítjük. Az olvasók örömmel fogadták a lehetőséget, így folyamatossá vált a "bön-gészde". Az újdonság, hogy ez év májusa óta a fiókkönyvtárosok önállóan gazdálkodhatnak az így befolyt összeggel. A könyvbeszerzés gondjait nem oldja meg az ebből vásárolt pár rendkívül keresett új könyv, de az olvasók feltehetően a jó szándékot is értékelni fogják.

Az esztergomi Babits Mihály Városi Könyvtárban a beiratkozási díj fenntartása mellett tették lehetővé az olvasók további anyagi támogatását. Ezt külön gyűjtőíven is nyilvántartják, mint könyvtári pártoló tagságot. A kezdeményezés összecseng az OSZK-KMK felhívásával, amely a "Könyvtári Védegylet" kialakítását szorgalmazza, ugyanis a névsor egy jövőző egyesület alapját is képezheti.

A dorogi Arany János Városi Könyvtárban a bevétel növelése érdekében a felnőttek beiratkozási díját 20.-Ft-ra, a nyugdíjasokét 5.-Ft-ra emelték.

KÖZÖNSÉGGKAPCSOLATOK

KOMÁROM

Márciustól jelenik meg a "Komáromi Minden", amely a közművelődési intézmények (Jócai Filmszínház, Városi Könyvtár, Csokonai Művelődési Központ) programjairól tájékoztatja az érdeklődőket.

A nyolcadik osztályosoknak április 19-én videovetítéssel egybekötött könyvtárbe mutatót tartottak a felnőtt részlegben.

Szenássy Zoltán: Komárom ostroma 1849-ben című könyvének megjelenése alkalmából könyvpremiert tartottak 90 fő részvételével március 14-én.

A Költészet Napja alkalmából április 11-én Tarics Péter szlovákiai magyar előadóművész volt a könyvtár vendége. A színvonalas rendezvényen 35-en vettek részt.

OROSZLÁNY

Az Oroszlányi Városi Könyvtár évente elindítja a Szabadegyetemet és a Zenebarát-Klubot. Ebben az évben Művelődéstörténeti Szabadegyetemünk három előadását a két háború közötti magyar kultúra témaköréről Katona Tamás, a JATE tanára tartotta.

A könyvtár Zenebarát-Klubjában 1990. januárjában Lukin László a Hungaroton Hanglemez Hetek lemezeit mutatta be. - 1990. februárjában Róth Ede és gitáros tanítványai jártak nálunk. - 1990. márciusában két ausztrál fuvolás lány volt a vendégünk, akik Magyarországon a Zeneművészeti Főiskolán tanulnak. - 1990. március 21-én a Zenebarát-Klub a Kongresszusi Központban járt. A Tavasz Fesztivál

A tatabányai Városi Könyvtár Kodály téri fiókkönyvtárában ez év áprilisától bizományos könyvárusítással is foglalkoznak. Az antikvár könyvek mellett keresett újdonságokat is vásárolhatnak az érdeklődők. Az értékesítésből származó bevételt könyvvásárlásra fordítjuk.

A rovat körkérdése: Kölcsönözzük-e térítési díjért a különböző bestseller-újdonságokat?

rendezvényét, a Fesztiválzenekar hangversenyét hallgattuk meg. Az est szólistája Vásárhelyi Tamás zongoraművész volt. - 1990. májusára évadzáróként ausztriai kirándulást tervezünk. 1990. májusában terveink szerint Pribojszki Máttyás citeraművész lesz a vendégünk. A rendezvény különlegessége, hogy Pribojszki Máttyás ebből a régióból indult, barátai, munkatársai ösztönzésére.

A Helytörténeti Kör. 1990. évi programja: Februárban Ugrik Alíz tanárnő tartott előadást a régi Oroszlány népviseleteiről, népszokásairól. A kör májusra tervezi a komáromi Klapka Múzeum meglátogatását. Szeptemberben az Oroszlányi Szlovák Tájházzal ismerkedhetnek meg Varga Istvánná vezetésével. Novemberben a könyvtár helytörténeti gyűjteményének megismerése a program.

Az Oroszlányi Városi Könyvtár a helytörténethez kapcsolódóan helytörténeti füzeteket jelentet meg. Az idei évben már a negyedik füzet kerül kiadásra, Oroszlány a XX. században címmel, Babirák András emlékezik az I. világháborúról, Dr. Szántó Ferenc, a budapesti Fővárosi Levéltár igazgatója az oroszlányi munkásmozgalom kialakulásáról ír, Schmidt József és Földi Józsefné, a gimnázium tanárai Lengyel Józseffel, a gimnázium névadójával ismerteti meg az olvasót.

A könyvtár gyermekkönyvtára a Vaskapu épületéből új helyre költözött: a Városi Művelődési Központba. Itt is megtalálhatjuk a klubokat. A gyerekek körében igen közkedvelt a csere-bere és a rejtvényfejtő klub. Ezenkívül rendszeresen napközis foglalkozásokat tart, amelyek különböző témákat ölelnek fel.